

Osmanlı Islahatları — Deneme

KPSS AI Coach · 09.09.2026 · 10 soru

1808'de imzalanan Sened-i İttifak, padişahın yetkilerini ilk kez sınırlayan belge olarak kabul edilir. 1839'da ise Tanzimat Fermanı ilan edilmiştir.

1. Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nde padişahın yetkilerini sınırlama girişimleri Tanzimat'tan önce de görülmüştür.
- B) Tanzimat Fermanı, padişahın yetkilerini sınırlayan ilk belge olmuştur.
- C) Sened-i İttifak, Osmanlı'da meşrutiyet yönetimini başlatmıştır.
- D) Islahat Fermanı, Sened-i İttifak'tan önce ilan edilmiştir.
- E) Yaş Antlaşması, Osmanlı'da idarî ıslahatların başlangıcıdır.

2. 1839'da Gülhane Hatt-ı Şerif-i'nin okunmasıyla başlayan ve adını bu olaydan alan reform dönemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nizam-ı Cedit
- B) Tanzimat
- C) Islahat
- D) Meşrutiyet
- E) Lâle Devri

3. II. Abdülhamid'in 13 Şubat 1878'de yürürlüğünü askıya aldığı ve meclisi süresiz tatil ettiği anayasal metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat Fermanı
- B) Sened-i İttifak
- C) Islahat Fermanı
- D) Kanun-ı Esasi
- E) Hatt-ı Hümayun

1856'da hazırlanan düzenleme azınlıklara yönelik olmuş, Müslümanlar için yeni haklar getirmemiş ve Paris Barış Antlaşması'na bir madde olarak eklenmiştir.

4. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu düzenlemeyle ilgili doğru bir yargıdır?

- A) Paris Barış Antlaşması'na eklenmiştir.
- B) 119 maddelik anayasa olarak hazırlanmıştır.
- C) 13 Şubat 1878'de yürürlüğü askıya alınmıştır.
- D) Müslümanlar için yeni haklar getirmiştir.
- E) 1839'da ilan edilmiştir.

5. 1856 tarihli Islahat Fermanı'na ilişkin aşağıdaki bilgilerden hangisi verilen metinde yer almaz?

- A) Azınlıklara yönelik hazırlanmıştır.
- B) Müslümanlar için yeni haklar getirmemiştir.
- C) 1856 tarihli bir düzenlemedir.
- D) Tanzimat Fermanı 1839 tarihli olarak belirtilmiştir.
- E) Müslümanlar için yeni haklar getirmiştir.

6. 1876'da hazırlanan Osmanlı anayasa metnine ilişkin aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) 119 maddeden oluşmuştur.
- B) Padişahın katkılarıyla hazırlanmıştır.
- C) Fransa, Belçika ve Prusya anayasalarından esinlenmiştir.
- D) 1876 yılında ortaya çıkmıştır.
- E) 120 maddeden oluşmuştur.

7. 1876'da padişahın katkılarıyla 119 maddelik olarak ortaya çıkan anayasa metni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kanun-ı Esasi
- B) Sened-i İttifak
- C) Tanzimat Fermanı
- D) Islahat Fermanı
- E) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu

8. 13 Şubat 1878'de gerçekleşen gelişmeyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğru değildir?

- A) Yürürlüğü askıya alınmıştır.
- B) Meclis süresiz tatil edilmiştir.
- C) Gelişme II. Abdülhamid döneminde yaşanmıştır.
- D) İşlem Kanun-ı Esasi'nin verdiği yetkiye dayandırılmıştır.
- E) Kanun-ı Esasi yürürlükten tamamen kaldırılmıştır.

1856'da hazırlanan belge azınlıklara yönelik olmuş, Müslümanlar için yeni haklar getirmemiş ve Paris Barış Antlaşması'na eklenmiştir. Buna göre bu düzenlemenin temel yönelimi aşağıdakilerden hangisine işaret eder?

9. Bu düzenlemenin temel yönelimi aşağıdakilerden hangisine işaret eder?

- A) Azınlıkların statüsünü düzenlemeye
- B) Müslümanlara yeni haklar tanımaya
- C) Anayasal yönetimi doğrudan kurmaya
- D) Meclisi süresiz tatil etmeye
- E) 119 maddelik bir anayasa oluşturmaya

II. Abdülhamid, 13 Şubat 1878'de Kanun-ı Esasi'nin kendisine verdiği yetkiye dayanarak metnin yürürlüğünü askıya almış ve meclisi süresiz tatil etmiştir. Buna göre bu gelişme aşağıdakilerden hangisini doğrudan gösterir?

10. Bu gelişme aşağıdakilerden hangisini doğrudan gösterir?

- A)** Anayasal uygulamanın kesintiye uğradığını
- B)** Anayasanın tamamen kaldırıldığını
- C)** Meclisin seçimle yenilendiğini
- D)** Padişahın yetkilerinin sona erdiğini
- E)** Müslümanlara yeni haklar tanındığını

Cevap Anahtarı

1. A

2. B

3. D

4. A

5. E

6. E

7. A

8. E

9. A

10. A

Çözümler

1. Verilen bilgilere göre Sened-i İttifak 1808'de padişahın yetkilerini ilk kez sınırlamış, Tanzimat Fermanı ise 1839'da ilan edilmiştir. Bu yüzden sınırlama girişimlerinin Tanzimat'tan önce başladığı sonucu çıkarılır. En güçlü çeldirici B'dir; ancak metin tam tersini gösterir: ilk sınırlama Sened-i İttifak ile yapılmıştır.
2. Doğru cevap B'dir. 1839'da Gülhane Hatt-ı Şerif-i'nin okunması Tanzimat Dönemi'nin başlangıcıdır. En güçlü çeldirici C'dir; Islahat Dönemi de Osmanlı reformları içinde yer alır, fakat 1839 başlangıcını karşılamaz ve ıslahatların başka safhasını ifade eder.
3. II. Abdülhamid'in 13 Şubat 1878'de yürürlüğünü askıya aldığı anayasal metin Kanun-ı Esasi'dir. Diğer seçenekler anayasa metni olmayan veya farklı düzenlemeleri ifade eden belgelerdir.
4. 1856 tarihli düzenleme Paris Barış Antlaşması'na bir madde olarak eklenmiştir. 119 maddelik anayasa ve 1878'de yürürlüğün askıya alınması farklı gelişmelerdir; Müslümanlara yeni hak getirilmemiştir.
5. Metin, düzenlemenin azınlıklara yönelik olduğunu ve Müslümanlar için yeni haklar getirmediğini belirtir. Bu nedenle E seçeneğindeki ifade metindeki bilgiyle ters düşer; B seçeneği ise doğrudan metinde yer alan temel özelliktir.
6. Anayasa metni 1876'da, padişahın katkılarıyla ve Fransa, Belçika ile Prusya anayasalarından esinlenilerek hazırlanmış; 119 maddeden oluşmuştur. Bu nedenle 120 madde ifadesi yanlıştır. A seçeneği ise metindeki sayıyı aynen yansıtmaktadır.
7. 1876'da padişahın katkılarıyla hazırlanan ve 119 maddeden oluşan anayasa metni Kanun-ı Esasi'dir. Sened-i İttifak, Tanzimat Fermanı ve Islahat Fermanı farklı Osmanlı belgeleridir; Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ise Millî Mücadele dönemine ait başka bir anayasal metindir.
8. 13 Şubat 1878'de Kanun-ı Esasi'nin yürürlüğü askıya alınmış ve meclis süresiz tatil edilmiştir; metnin tamamen kaldırıldığı belirtilmemiştir. Bu nedenle E seçeneği doğru değildir.
9. Belgenin azınlıklara yönelik hazırlanması, temel yönelimin azınlıkların statüsünü düzenlemek olduğunu gösterir. Müslümanlara yeni haklar getirmemesi ve anayasa niteliği taşıması diğer seçenekleri dışlar.
10. Yürürlüğün askıya alınması ve meclisin süresiz tatil edilmesi, anayasal uygulamanın kesintiye uğradığını gösterir. Ancak metnin tamamen kaldırıldığı veya padişah yetkilerinin sona erdiği söylenemez.